

NAUJAGIMIAMS, KURIEMS IMPLANTUOTAS LIKVOROSTOMINIS REZERVUARAS, PASIREIŠKIANČIOS KOMPLIKACIJOS IR JŲ DAŽNIS

Darbo autorius. Aistė KISIELIŪTĖ, IV kursas.

Darbo vadovas. Lekt. Skaistė PEČIULIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Vaikų ligų klinika.

Darbo tikslas. Atlikti ir pristatyti struktūrizuotą literatūros analizę apie naujagimiams, kuriems implantuotas likvorostominis rezervuaras, pasireiškiančias komplikacijas ir jų dažnį.

Darbo metodika. Atlikta sisteminė literatūros analizė naudojantis *PubMed*, *Elsevier*, *EBSCOhost* ir *Wiley Online Library* duomenų bazėmis. Tinkamų mokslinių straipsnių paieškai naudoti raktažodžiai: „newborn“, „ventricular reservoir“, „ventricular access device“, „VAD“, „subcutaneous CSF reservoir“, „complication“ ir šių žodžių sinonimai. Rasti 305 straipsniai. Atlikus atranką, galiausiai buvo analizuota 19 straipsnių.

Rezultatai. Likvorostominis rezervuaras (angl. *ventricular reservoir*) – į poodį implantuotas prietaisas, iš kurio išvestas kateteris į smegenų skilvelį. Per jį galima punktuoti likvoro perteklių esant hidrocefalijai. Literatūros duomenimis, dėl likvorostominio rezervuaro implantacijos ir cerebrospinalinio skysčio punkcijų, jeigu jos yra atliekamos neteisingai, gali išsivystyti įvairios komplikacijos, tokios kaip infekcija, žaizdos kraštų išsiskyrimas, likvoro nuotėkis ar rezervuaro funkcijos sutrikimas. Literatūroje analizuoti 865 naujagimiai, kuriems buvo įvestas likvorostominis rezervuaras. 90 iš jų buvo dokumentuota infekcija. Tai sudaro 10,4% visų tirtų naujagimių. Nagrinėjant infekcijų sukėlėjus, dažniausiai pasitaikė *S. epidermidis* (36%), po jo seka koagulazės negaminantys stafilokokai (13%), *Candida albicans*, *S. aureus*, *E. faecalis* (po 9%) ir kiti. Rezervuaro funkcijos sutrikimas ir žaizdos kraštų išsiskyrimas buvo aprašytas ne visuose straipsniuose, tačiau tuose, kur šios komplikacijos buvo minimos, jų dažnis siekė 8% ir 4% atitinkamai.

Išvados. Likvorostominiai rezervuarai išlieka vienu pagrindinių trumpalaikiu neišnešiotų naujagimių hidrocefalijos gydymo metodų, kuomet yra neįmanoma implantuoti ilgalaikio ventrikuloperitoninio šunto. Vis dėlto išliekanti daugiau nei 10% infekcinių komplikacijų rizika rodo būtinybę peržiūrėti procedūrų, susijusių su likvorostominiais rezervuarais, atlikimo protokolus ir, esant reikalui, juos patobulinti.

Raktažodžiai. Likvorostominis rezervuaras, komplikacijos, hidrocefalija, naujagimis.